

[Jørgen Gram.]

er ganske uvist. Spørgsmålet er, om ikke det høje folketing under en eller anden form burde have lejlighed til at være orienteret hele vejen igennem — jeg bemærkede med tilfredshed, at også det ærede medlem hr. Heising var inde på noget af det samme — og have en anden kontrol end den, der er forudsat i lovforslaget.

Ja, der dukker en masse ting op, der skal drøftes, herunder naturligvis også, om et sådant lovforslag ikke skal tidsbegrænses; men alt dette egner sig bedst til behandling i et udvalg, og jeg kan tilsiige mit partis velvillighed til behandling af denne sag i det udvalg, som naturligvis må komme.

Reedtz-Thott: Når den høje regering nu har stillet forslag om at lovfæste den atomenergikommission, der nedsattes for et halvt års tid siden, skal den ikke høre nogen bebrejdelse herfor fra det konservative folkepartis side. Man kunne snarere gøre sig den tanke, at det er på tide, at en sådan atomenergikommission nedsættes i Danmark. Allerede den 24. januar 1946 nedsatte De Forenede Nationer efter generalforsamlingens beslutning en lignende kommission, og siden har vi næsten daglig i aviserne læst om tilsvarende kommissioners arbejde og resultater i vore store nabolande, først og fremmest USA, Canada og Det Forenede Kongerige.

Det kan give anledning til eftertanke, at denne kommission ikke er blevet nedsat før, og at hele dette spørgsmål ikke tidligere er gjort til genstand for det, man måske kunne kalde officiel dansk interesse. Det må undre, ikke mindst når vi tænker på, at vort land har fostret en af atomforskningens kendteste videnskabsmænd, der allerede inden 1921 på genial vis har udformet kvanteteorien, hvorved forenedes alle kendsgerninger om atomets bygning til en sammenfattende teori, hvori al senere atomforskning har sit udgangspunkt. Det er vel ikke mindst professor Niels Bohrs internationale placering i første række blandt verdens atomfysikere, der har givet stødet til, at atomenergikommissionen nedsættes her i landet og allerede efter et halvt års eksistens kan henvise til en række konkrete positive resultater.

Disse resultater er først og fremmest, at der — således som det synes at fremgå af den højtærede finansministers bemærkninger til lovforslaget — er indgået separate aftaler med USA og England. Ifølge den første vil der fra USA blive meddelt atomenergikommissionen oplysninger om bygning og drift af forsøgsreaktorer og givet Danmark mulighed for gennem USA at forsyne sig med fissilt materiale. Overenskomsten med England forekommer interessantere, idet denne også går ud på en udveksling af erfaringer i forbindelse med gennemførelse af et fælles program for industriel udnyttelse af atomenergi, et område, hvor England som bekendt er et hestehoved foran den øvrige verden, særlig hvad angår atomenergi til drift af kraftværker. Danmark må prise sig lykkelig over at have fostret en international anerkendt kraft på dette vort vigtigste videnskabelige og efterhånden også vigtigste økonomiske område, så at vi får mulighed for efterhånden at komme med i en udvikling, der uden tvivl vil få afgørende indflydelse på vort lands fremtid.

Samtidig med at vi glæder os over, at vort land efterhånden kan deltage i denne udvikling, omend i første omgang formentlig efter en beskeden økonomisk skala, og samtidig med at vi gør os klart, hvilken adresse takken herfor skal have, må vi med et lille hjertesuk acceptere formen for dette initiativ, der nu tages.

Når jeg taler om et hjertesuk, hentyder jeg til, at det havde været ønskeligt og vel også naturligt, om spørgsmålet om en industriel og i det hele taget praktisk udnyttelse af atomenergien til fredelige formål forlængst var blevet løst fra privat side. Dette havde nok også været tilfældet, om ikke en kortsynet skattepolitik igennem en lang årrække havde drænet vort lands mere betydelige foretagender for den kapital, der er nødvendig for at kunne indlede et arbejde på dette store område. Dette er ikke en bebrejdelse specielt til den nuværende regering, men en advarsel i almindelighed, et memento om, at udviklingen løber langt hurtigere, end staten eller en lovgivende forsamling har mulighed for at følge, og at det land derfor bliver fattigt, der har blottet sig for virksomheder eller enkeltpersoner, som kunne gå i spidsen med